

LAURA Í RITUVÍK

OG TEY GOMLU OG TEY SJÚKU

SAMRØÐA VIÐ 50 ÁRA GOMLU **LAURU OLSEN**, SUM SETUR **FUTT** Í, HAR **HON** ER, OG SUM EITT NÚ HEVUR **STAÐIÐ** Á ODDA FYRI **SPÆLIPLÁSSINUM** Í HEIMBYGDINI, **SYRG**T FYRI **FÍGGING** OG VERIÐ **FERÐALEIÐARI** Á UTTANLANDSFERÐUNUM HJÁ **ELDRAFELAGNUM**, OG SUM SÍÐSTU MÁNAÐIRNAR HEVUR **SAMSKIPAD** ÁTAK AT **BETRA** UMSTØÐURNAR Á **HOTEL TÓRSHAVN** Í KEYPMANNAHAVN, OG NÚ FER AT **LÆRA** TIL **HEILSURØKTARA**. HON **GREIÐIR** EISINI FRÁ, **HVÍ** HON FEGIN VIL **SLEPPA** Í STARVSLÆRU Á EINUM **HOSPIS**

SAMRØÐA

Jóannes Hansen
joannes@sosialurin.fo

Tey, sum hava hitt Lauru í Rituvík, minnst hana. Hon smæðist ikki burtur. Hevur lætt við at seta seg í samband við fólk, tosar nógv og hart, hevur skjótt til látur og sýnir tí einstaka og felags-skapinum ans.

Soleiðis er hon, og oftast og heilt náttúrliga er tað hon, sum stendur á odda, birtir upp undir, samskipar og tekur tøk, tá ið tiltøk skulu fyriskipast. Ikki minst tá ið tað snýr seg um heimbygdina Rituvík, har Laura altíð hevur búð og framvegis býr, tá ið tað snýr seg um eldrafelagið Nón í Runavík, og tá ið tað snýr seg um tey, sum í styttri og longri tíðarskeið og av sjúkuávim eru noydd at halda til á sjúklingahotellinum í Keypmannahavn.

29. august í fjør helt Laura 50 føðingardag í hølunum hjá eldrafelagnum Nón. Nógvir rituvíkingar møttu upp, og tað er eingin loyna, at teir rokna Laura at hava stóran týðning fyri trivnaðin í bygdini. Hon er eitt slag av liðformanni, søgdu tey og bóru dømi fram um, hvat teyvvið hesum sipaðu til.

Har vóru eisini mong frá eldrafelagnum Nón í Runavík, og eisini tey greiddu frá og fegnaðust um upplivingar, sum Laura hevur verið oddviti í at syrgt fyri, at tey hava fingið uttanlands.

Síðani 50 ára føðingardagin hevur Laura serliga brúkt tíð og orku upp á sjúklingahotellið í Keypmannahavn. Tað venda vit aftur til um eina løtu.

Áræðið og hugurin hjá Lauru at skunda undir og saman við øðrum at taka tøk hevur borið við sær, at nóg er komið av skafti, sum ikki hevði komið í eygað, um tað varð biðað eftir, at tað almenna tók stigið, m. a. tí raðfestingin segði, at tað ikki var figgarlig orka til tað. So hevur tað víst seg, at tað í civila partinum av samfelagnum ber til at finna arbeðsorku og maskinorku, sum uttan viðurlag hevur syrgt fyri, at tingini vórðu fingin frá hondini.

Spæliplássíð í heimbygdini

Í Rituvík hava tey prýðuligt spælipláss. Í lötuni verður fyrirreikað at fáa góða grill aftrat. Bygdafólkið – bæði stór og smá – eru á spæliplássinum, ið ikki er FIFA sparkivøllur, men spælipláss, sum bygdafólkið sjálvt hevur fingið til vega.

Hvussu kom hetta í lag, Laura?

– Tað var í bindiklubbaprátum her í stovuni hjá okkum undir kreppuni í nítiár-unum. Vit vóru samdar um, at okkum tørvaði eitt spælipláss. Tíðirnar vóru ikki góðar, og tað gekk striltið at fáa kommununa við uppá tað. Bæði tí tey vildu hava plássíð aðra staðni enn vit, og tí ætlanin varð mett at vera ov kostnaðarmikil. Eftir kommunuval eydnaðist at fáa býráðið við uppá, at spæliplássíð skuldi verða undir Kass. Økið sá ikki so tespuligt út, men vit fingið allar góðar kreftir í Rituvík at samstarva, og so bar tað til. Tá vóru fleiri entreprenorar, sum áttu maskinur og lastbilar. Vit fingið bilbukt við stóru ána, sum rann ígjøgnum stykkið, og so gekk tað skjótt. Fólk høvdu amboð við sær, og ofta endaðu vit við einum

drekka-munni her inni hjá okkum. Mamma livdi tá. Hon var blind og búði hjá okkum, og henni dámdi so væl at hava lív rundanum seg. So tað vóru eykavinningar fyri okkum og hana, at so nóg vitjaðu inn her, greiðir Laura Olsen frá.

Leingi var spæliplássíð eyrvøllur:

– So hoyrdu vit um, at klaksvíkingar skuldi skifta graslíki. Eg helt við hini, at vit áttu at spurt, um vit kundu fáa nakað av tí, sum teir har norðuri tóku av. Eingin roknaði við, at tað fór at eydnast at fáa graslíki úr Klaksvík og út til Rituvíkar. Eg ringdi til Jógvan við Keldu, sum tá var borgarstjóri, og fortaldi honum um ætlanina. Honum líkaði væl projektið hjá okkum, og hann syrgdi fyri, at vit fingið hetta jattað. Seinni fór tað av vindi, og aftur tá fingið vit graslíki frá klaksvíkingum. Tá fóru báðir vøllirnir – tann hjá okkum og tann í Klaksvík – av vindi í senn. Gunvá við Keldu skipaði fyri, at vit fingið burtur av tí, sum skuldi burtur har norðuri. Síðani er vøllurin nóg nýttur, eisini av barnagarðinum og frítíðarskúlanum, sum er í gamla skúla, og av barnagarðinum, sum var í Æðuvík. Nú eru vit spent uppá, hvussu tað fer at eydnast við grillini. Tilfarið er komið, og vit hava skaffað pengarnar til múraran, sum kemur í mai mánað.

Á ferð við teimum eldru

Eldrafelagið Nón skipar fyri uttanlandsferðum fyri limirnar. Í tí er Laura Olsen krumptappurin. Limirnir siga, at tað er óhugsandi at fara av landinum, uttan at Laura er við, um tað so er at

fara til Danmarkar, Noregs ella onkra aðra staðni.

Hvussu ber hetta til, spyrja vit Lauru:

– Tað var mest sum av tilvild. Eg eri von við at vera við til at fyriskipa tiltøk. Tá ið tey í Nón so skipaðu fyri tiltøkum, tí tey ætlaðu sær uttanlands, heittu tey á meg um at hjálpa teimum. Hetta eru fleiri ár síðani, og so hevur hetta vundið upp á seg. Nú dugi eg ikki at ímynda mær ikki at vera við í Nón.

Hví?

– Tí tað gevur mær so ómetaliga nóg. Tey eldru eru so takksom, og tað hevur við sær, at eg fái styrki av at vera saman við teimum.

Laura fer ígjøgnum heilt fyri okkum, siga tey í eldrafelagnum Nón:

Hon syrgir fyri ferðaseðlum og gisting og útferðum. Eina ferð, vit vóru í Noregi og koyrdu aftur til Bergen fyri at fara heim aftur við Norrønu, vísti tað seg, at tunnilin var stongdur, tí tey arbeiddu í honum.

– Vit høvdu ikki gáað um hetta, og um vit skuldu farið umveg, so høvdu vit verið ov sein. Tað var ikki frítt, at panikkur var um at koma í, men Laura ornaði tingini. Hon ringdi til lögregluna, sum setti seg í sambandi við leiðsluna fyri arbeidnum, og ein hálvan tíma seinni fóru vit ígjøgnum tunnilin, greiddu tey frá í 50 ára føðingardegnum og hildu seg harvið hava undirstrikað, at Laura megnar at fara ígjøgnum heilt fyri tey.

Hotellið í Keypmannahavn

Síðsta summar flutti Hotel Tórshavn, sjúklingahotellið í Keypmannahavn, í